

Tampereen kaupunki

*Tampereen 4H-yhdistys hakee Tampereen kaupunkiseudun 4H Business Lab Tampereen seutu -toimintaan Tampereen kaupungin alueelle vuodelle 2025 yhteensä **9.000 euron kuntarahoitusta.***

Meille 4H:ssa on tärkeää, että nuorille tarjotaan mahdollisuus työllistyä ja yrittää. 4H-järjestössä kehitettiin viitisentoista vuotta sitten 4H-yritys, jonka voi perustaa jo 13-vuotiaana ja harrastuksenomaista yritystoimintaa voi jatkaa aina 28-vuotiaaksi asti. Nuori saa tuekseen yritysohjaajan ja ennen yrityksen perustamista hänen tulee käydä 4H-yrityskoulutus. 4H-yrittäjyys poikkeaa muista yrittäjyyskasvatuksen toimintamalleista merkittävästi siten, että yritystoiminta tapahtuu koulupäivän ulkopuolella omalla vapaa-ajalla. 4H-yrittäjyys on monelle nuorelle keino työllistää itsensä esimerkiksi kesäksi tai koulujen loma-aikoina. 4H-yrittäjyys on mahdollistanut yrittäjyyden myös sellaisille nuorille, joiden lähipiirissä ei ole yrittäjiä.

LUT-yliopiston 4H-yrittäjyyteen ja kuntien elinvoimaan puretuvassa tutkimuksessa (2023–2025) on selvitetty, voiko nuorten vapaa-ajan yrittäjyydellä olla konkreettista merkitystä kunnan elinvoiman vahvistamisessa ja miten vapaa-ajan yrittäjyys vaikuttaa nuoren yrittäjyyspotentiaaliin ja -kompetenssiin. Nuorten vapaa-ajan toiminnan vaikutusta kuntien elinvoimaan ei ole aiemmin selvitetty. LUT-yliopisto tutki 4H-yrittäjyyttä laajan aineiston pohjalta. Ainutlaatuinen tutkimus vahvistaa käsitystä harrastusten merkityksestä nuorten yrittäjyyspotentiaalin kehittymisessä. Tutkimuksen mukaan 4H-järjestön nuoria vapaa-ajan yrittäjyyteen ohjaava prosessi tukee heitä oikea-aikaisesti ja oikealla tavalla. 4H-yrittäjät myös kasvattavat kuntien elinvoimaa tuottamalla paikallisia palveluita.

Määrällisestä analyysistä selvisi, että valtaosa 4H-yrittäjistä on 15–17-vuotiaita ja eniten 4H-yrityksiä toimii Keski-Suomen, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Uudenmaan maakunnissa. 4H-yrittäjistä 55 prosenttia on tyttöjä. 4H-yrittäjyyden kohdalla sukupuolijakauma poikkeaa aikuisista yrittäjistä, joista valtaosa on miehiä. Suosituimmat työalat 4H-yrityksille ovat muun muassa piha ja puutarha, kädentaidot, kokkaus ja leivonta, myynti ja asiakaspalvelu sekä siivous ja kodinhoito.

Tampereen kaupunkiseudulla kahdeksan kunnan alueella toimii kuusi 4H-yhdistystä, joiden kanssa yhdessä olemme ideoineet 4H Business Lab Tampereen seutu-konseptista useamman kunnan alueella liikkuvan toimintamallin kiinteän toimitilan sijaan. 4H Business Labin avulla tuodaan eri toimialojen ja yritysten tarjoamia mahdollisuuksia useampien kuntien nuorten tietoisuuteen. 4H Business Lab Tampereen seutu -konseptin kehittäminen ja toiminnan ylläpitäminen Tampereen kaupunkiseudulla palvelee seudulla jo toimivia nuoria yrittäjiä sekä tulevia uusia yrittäjiä esim. tarjoamalla tiloja erilaisille pop up -tapahtumille sekä mahdollisuuksia yhdessä työskentelyyn ja kouluttautumiseen. Yhteistyössä paikallisten 4H-yhdistysten, yritysten, kuntien ja oppilaitosten kanssa saadaan nuorille paremmat edellytykset yrittäjyyden aloittamiseen. Tampereen 4H-yhdistys tekee hyvin tiivistä yhteistyötä Tampereella muiden yrittäjyyden ja yrittäjyyskasvatusta toteuttavien tahojen kanssa. Hyvä esimerkki tästä on kahtena vuotena toteutettu kesäyrittäjyysseteli -kampanja, jota olemme olleet mukana ideoimassa ja suunnittelemassa Tampereelle yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Olemme myös mukana Yritteliäs Tampere -verkostossa.

Tavoitteenamme on jatkaa hyväksi todettua tapaa järjestää kuuden 4H-yhdistyksen alueella kaikille nuorille avoimia yrityskoulutuksia ja uutta yritystoimintaa tukevia toimintoja. Tarkoituksena on myös jatkaa ja kehittää yhteistyötä yläkoulujen, toisen asteen oppilaitoksen Tredun sekä lukioiden kanssa. Tulevaa tarjontaa kehitämme myös mm. syyskuussa teettämämme kyselyn pohjalta (erillinen liite).

Tampereen osalta alustaviin suunnitelmiin kuuluu mm.

- Kesäyrittäjyys seteli -kampanja.
- Tammerkosken lukion ja Klassillisen lukion Projektiviikon 4H-yrittäjyys oppitunnit.
- Tuunaa sun kesäduuni -yrityskoulutus yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa (laajennettu yrityskoulutus, joka tähtää kesäyrittäjyyteen).
- Tampere Missio -yhteistyö, johon kuuluu mm. iso kesätapahtuma Ratinassa, jossa mukana 4H-yrityksiä.
- 4H-yritys pop up -vierailut oppilaitoksiin yläkouluille.
- 4H-yritysinfo-vierailut oppilaitoksiin.
- Matalan kynnyksen ohjaus ja tuki 4H-yrittäjille mm. verotus, raportointi ja oman 4H-yrityksen markkinointi (4H-yrittäjien kahvitunnit / Paperihommat kuntoon iltamat).

4H-yrityskoulutukset ovat aina nuorille maksuttomia, matalan kynnyksen koulutuksia, joihin on helppo osallistua. Jos koulutuksen jälkeen haluaa 4H-yrityksen perustaa, se maksaa nuorelle 40 euroa/vuosi, joka on nuoren omavastuu ja 4H-yhdistyksen jäsenmaksu. 4H-yrittäjyys voi olla monelle nuorelle mahdollisuus saada ensimmäinen työkokemus, ensimmäinen kesätyö, jossa voi harjoitella myyntiosaamista ja asiakaspalvelua sekä kehittää omia taitojaan. Tämä helpottaa töiden tai opiskelupaikan saantia myöhemmin tulevaisuudessa. 4H-yrittäjyys on myös mahdollisuus vastavalmistuneille, jotka eivät heti työllisty oman alansa töihin tai välivuotta pitävälle ilman opiskelupaikkaa jääneille nuorille. 4H-yrittäjyys on hyvä vaihtoehto myös armeijaa odottaville ja sieltä reserviin siirretyille nuorille. Kuntien kesäyrittäjyyssetelit ovat myös tarjonneet tähän hienon lisän, josta olemme kiitollisia.

4H-yrittäjien on myös mahdollista hakea, opintopisteitä 4H-yrittäjänä toimimisesta, jotka voi hyödyntää esimerkiksi vapaavalintaisiin opintoihin. Opintopisteitä on mahdollista saada yhteensä 8 (1 op koulutuksesta ja 7 op 4H-yrittäjänä toimisesta).

4H Business Lab Tampereen seutu –hanke taustaa ja tuloksia:

Hanke käynnistyi 1.9.2020 ja yrityskoordinaattoriksi palkattiin Niina Perkiö. Yrityskoordinaattorin palkkauksesta ja työsuhteesta vastaa Tampereen 4H-yhdistys, joka toimii myös hankkeen talousasioista vastaavana toimijana. Tämä on sovittu Suomen 4H-liiton kanssa kirjallisella sopimuksella sekä kaikkien mukana olevien viiden 4H-yhdistyksen toiminnanjohtajien kanssa. Yrityskoordinaattori suunnittelee, toteuttaa ja raportoi toimintaa kaupunkiseudun kaikkien kuuden 4H-yhdistyksen kanssa.

Tampereen kaupunki lähti mukaan rahoittamaan hanketta 1.1.2021 alkaen 9000 € rahoitussummalla. Mukana on myös 7 muuta kuntaa, joilla kaikilla on oma paikkakunnan kokoon ja nuorten määrään

suhteutettu rahoitussumma, jolla ovat mukana. Toimintoja on toteutettu pääsääntöisesti livenä yhdistyksien toimitiloissa mutta tarjontaa on ollut myös etänä. Toteutuneisiin ja suunnitteilla oleviin toimintoihin vaikuttaa suurelta osin kunkin alueen olemassa olevat resurssit sekä yhteistyötahojen ja nuorten toiveet ja tarpeet.

Ilman 4H-yrityskoordinaattorin työpanosta, kunkin alueen tarjolla olevat toiminnot 4H-yrittäjyyteen olisivat minimi tasolla ja käytännössä 4H-yhdistyksien toiminnanjohtajien harteilla, jolloin esimerkiksi 4H-yrityskoulutuksia olisi tarjolla 1–2 kertaa vuodessa ja lähes kaikki lisätoiminnot kuten tapahtumat ja erilaiset kampanjat jäisivät pois, jolloin 4H-yrittäjille ei olisi tarjolla säännöllistä tukea, lisäkoulutuksia tai tapahtumia 4H-yrityksien myynnin tueksi. Emme myöskään pystyisi toteuttamaan kouluyhteistyötä niin laajassa mittakaavassa, kuin se hankkeen ja 4H-yrityskoordinaattorin olemassaolon myötä on ollut mahdollista. Myös mm. kesäyrittäjyysseteli -kampanjaan osallistuminen jäisi toteutumatta.

Tampereella 4H-yritysten lukumäärä on kehittynyt seuraavasti:
v. 2017 oli **17 kpl**, v. 2018 oli **23 kpl**, v. 2019 oli **27 kpl**, v. 2020 oli **37 kpl**, v. 2021 **55 kpl**, arvio v. 2022 **65 kpl**, 2023 **73 kpl**
Vuonna 2024 4H-yrityksiä perustettu 52 kpl (30.9.2024 mennessä).

Toiminnasta saatu palaute on ollut positiivista, ja hankkeen tuomille lisäresursseille on ollut selvä tarve. Ilman hanketta ja hankkeessa toimivaa 4H-yrityskoordinaattoria 4H-yrittäjyyden edistäminen ja nuorten tukeminen yritystoiminnassa jäisi 4H Business Lab Tampereen seudun alueella huomattavasti pienemmälle, ellei jopa olemattomalle tasolle, kuten jo aikaisemmin mainittuna. Hankkeen jatkaminen ja kaupunkien tuki seuraavalle vuodelle ja mahdollisesti pidemmällekin on siis erityisen tärkeää, jotta voisimme jatkossakin tukea ja edistää nuoria yrittäjyyden tiellä. Nuorissa on tulevaisuus ja nuorten yrittäjyys on koko ajan kasvava trendi, jonka edistämässä haluamme olla mukana jatkossakin.

Tampere vuonna 2024 tapahtunutta (1.1.2024-30.9.2024 mennessä):

- Tredun kumppanuus sopimus uusittu
- 5 kpl paperihommat kuntoon iltapäiviä
- Tammerkosken lukion kesätyötori
- Ohjaamon kesätyö / rekry -tapahtumat
- Kesäyrittäjyysseteli kampanja (Ensimetri, Tampereen Kaupunki)
- Yritysinfo vierailuja 4kpl (Silta valmennus, Mediapolis, Sammonkeskuslukio, Juhannuskylän koulun pikkuyrittäjät kurssi, Yläkoulut
- Vaikuta Päivät (9 lk.)
- Tammerkosken lukion Projektiviikko (valinnainen kurssi 4H-yrittäjyydestä – 9 uutta 4H-yrittäjää

- Ratinan juhannustapahtuma (Tampere Missio yhteistyö)
- Prisma kesäyrittäjien myyntitapahtuma
- 4H-pop up vierailuja 3 kpl
- 12 kpl 4H-yrityskoulutuksia, joissa oli yhteensä 60 tamperelaista osallistujaa
- Nordea yritysohjaaja kampanja

Päiväys Tampere 31.10.2024

Tampereen 4H-yhdistys ry

puheenjohtaja
Anna Puolakka

toiminnanjohtaja
Hanna Tukiainen